

BOLNIŠKE BLAGAJNE ZA TRGOVCE

Bolniška oskrba predraga: primanjkljaj gre v milijarde

V naši deželi nad 32.000 trgovskih dovolilnic

Te dni so se v Reggio Calabria zbrali predstavniki in ravnatelji vzajemnih bolniških blagaj za trgovce iz vseh italijanskih pokrajin, da bi razpravljali o nekaterih preloženih vprašanjih skupnega interesa. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki vzajemnih blagaj iz Furlanije - Julijske krajine. V naši deželi se z natančno trgovino ukvarja nekaj nad 32.000 ljudi: konec leta 1970 je bilo v Furlaniji - Julijski krajini 27.976 dovoljenj za opravljanje trgovskih poslov na delo in na drobno ter 4.301 kramarsko dovoljenje. Pri tem naj ne pozabimo, da so bila dovoljenja porazdeljena med posamezne pokrajine v naslednjem razmerju: vletna pokrajina 12.972, tržaška 6.490, pordenonska 4.928 in goriška 3.542 dovoljenj, kramarske dovoljenja pa so bile porazdeljene takole: videmska pokrajina 2.009, tržaška 948, pordenonska 836 in goriška 568 dovolilnic.

Na srečanju v Reggio Calabria je nastopil tudi predsednik Italijanskega združenja trgovcev in turističnih delavcev Orlando, ki se je v svojem govoru dotaknil zlasti napovedanih poviškov pristojbin za vzajemne bolniške blagajne. Orlando je dejal, da je kategorija trgovcev in turističnih delavcev odločno proti vsakemu povišku socialnih dajatev. Te so namreč že dosegle skrajno sprejemljivo raven, je dejal Orlando, poleg tega pa bi bilo vsako njihovo povišanje tudi krivično, kajti kategorije delavcev in poslovnih ljudi, ki prispevajo v vzajemne blagajne, prispevajo hkrati tudi za vse tiste tehnične in upravne - organizacijske izdatke v bolnišnicah in zdraviliščih, ki se ustvarjajo tudi v splošno korist drugih socialnih zavarovalnic.

Kolikor so vzajemne bolniške blagajne za trgovce v zadnjih letih začele v finančne težave, je se pravi Orlando, ne gre pripisati njihovi težji, temveč zunanjim dejavnikom, ki pritiskajo s čedalje večjo težo na celoten zdravstveni aparat v državi. Prispevki, ki jih trgatve plačujejo v vzajemne blagajne, in ki se nanašajo na zdravniško oskrbo, so od leta 1962 do leta 1970 povečali za 1,486 odstotkov, do leta 1971 pa celo za 1,650 odstotkov. V istem času pa se je dnevna pristojbina za bolnišniško oskrbo povečala za 661 odstotkov. Vzajemne blagajne so v letu 1970 plačevale poslovanje s skupnim primanjkljajem 2,5 milijarde lir, deficit v poslovanju leta 1971 pa je narasel na 23 milijarde. Za letošnje leto predvidevajo, da bo primanjkljaj dosegel rekordno višino 43 milijard lir, prihodnje leto pa naj bi dosegel celo 74 milijard lir. Da bi lahko krile naraščajoči deficit, bi morale uprave vzajemnih bolniških blagaj posvečati sedanje individualne prispevke za 150 do 200, če se pa kategorija trgovcev že zdaleč ne bi mogla prenesti.

Deželni svetovalci KPI v obrambo gospodarstva

V Trstu so se večerj sestali predstavniki tajništva tržaške avtonomne federacije italijanske komunistične stranke. Sestanka so se udeležili tudi člani predsedstva komunistične skupine v deželni svetovni in štirje deželni svetovalci iz Trsta. Na seji so obravnavali pobude, ki jih skupina namerava prevesti v bližnji prihodnosti v zvezi s težavnim položajem tržaškega gospodarstva.

GLASBENA MATICA V TRSTU

KONCERTNI ABONMA

KULTURNI DOM

Sezone 1972 - 1973

Otvorilni koncert

SOBOTA,

21. oktobra 1972

12. novembra 1972

1. decembra 1972

15. decembra 1972

26. januarja 1973

17. februarja 1973

10. marca 1973

30. marca 1973

12. aprila 1973

Orkester Glasbene matice
Dirigent: Oskar Kjuder
Solist: Tone Grtar - trobenta

Pihalni orkester milice iz Ljubljane
Dirigent: Jože Hribarček
Solist: Franc Tržan - klarinet

Nora Janković - mezzosopran
Ivan Sarcin - bas
Zarko Hrvat - violina
Neva Merlak-Corrad - klavir
Skladba primorskih avtorjev

Klavirsko Tomšič-Srebotnjak
klavirski recital

Trio Lorenz
Mitja Gregorčič - tenor
Pevski zbor "Collegium musicum"
iz Beograda
Dirigent: Darinka Matić

Orkester Glasbene matice
Dirigent: Oskar Kjuder
Solist: Hubert Bergant - orgle
Ivan Sarcin - bas

Zagrebački solisti
Vladimir Ružičak - bariton
Simfonični orkester Slovenske filharmonije
Dirigent: Anton Nanut
Solist: Dejan Bravničar - violina

CENE ABONMAJEV
Redni: 7.000 lir
Znižani: 6.000 lir

Mladinski: 2.000 lir
Invalidski: 2.000 lir

Vpisovanje abonmentov od ponedeljka, 9. oktobra dalje v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29 - tel. 418-605) in v tržaški knjižnici (Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 61-792) od 15.30 do 19.00. Dosedanje cenjene abonente prosimo, da potrdijo svoje abonamente do četrta, 12. t.m. Samo do tega dne jim bomo lahko zagotovili njihove lanske seje.

CENE VSTOPNIC ZA POSAMEZNE KONZERTE
Parter: 1.500 lir
Balkon: 1.500 lir
Mladina: 500 lir

Vseh sedem abonmajskih predstav bo v goriškem gledališču Verdi

V aprilu premiera Pregelj-Mejakove «Tolmenci» - Predstave Ljudskega odra na goriškem podeželju

Po presledku približno osem let, ko je Slovensko narodno gledališče iz Trsta nastopilo v Gorici s premiersko predstavo «Moschetes», bo goriški Slovenci danes zvečer zopet imeli premiersko predstavo Ljudskega odra ob otvoritvi nove gledališke sezone 1972 - 1973.

Igralci tega našega odličnega ansambla so za to priliko našli v Vojmilu Rabadanu komedijo «Kadar se ženski jezik ne suče», ki jo je prevedel in priredil za naše razmere Mirko Mahnič. Gre za francosko komedijo iz 16. stoletja, katere glavni namen in cilj je zabavati, da se ob njej ljudje sprostiti od vsakodnevnih tegob in jih za nekaj ur pozabijo. Zato je vodstvo gledališča vključilo to delo med predstave Ljudskega odra, ki je že lani doživelo na našem podeželju tako velike uspehe s «Trenički», katerega premiera je bila v Dobrodo. Spominimo se samo na 30 dobro obiskanih predstav tega dela Jaka Štoka na podeželskih odrih naše dežele v ob Triaža pa tja do Miljskih hribov.

Prepričani smo, da bo tudi današnja komedija, ki je malo tudi spevoigra, doživela podoben in morda še večji uspeh in da bo prav tako sproščeno zabavala široko ljudsko množico. Zato bo v prihodnjih dneh, po današnji premieri ob 20.30 v Prosvetni dvorani v Gorici, na sporedu jutri ob 19.30 v župnijski dvorani v Standrožu, v četrtek 12. t.m. v Števerjanu in v nedeljo 15. t.m. pa v Dobrodo. S to vselobovno nameravamo naši gledališki umetniki zabavati tudi Sovodence, saj bodo z njo nastopili pri njih v četrtek, 26. t.m. Ta bo prva gledališka predstava v njihovem novem kulturnem domu.

Za nas Goričane pa ima to delo, ko ga predvajajo izven abonmajskih programov, še posebej pomen, saj nastopa v njem v vlogi Nežke naša ožja rojakinja Bogdana Bratuzeva, potem ko se je že tako dobro uveljavila na odskih deskah v Trstu, Mariboru in drugod. Že samo tega nekaj navedb je dovolj, da bomo nepoklicani dvorane na Goriškem.

Medtem pa je v polnem teku abonmajska kampanja za novo gledališko sezono in tudi po današnji predstavi v Gorici in v prihodnjih dneh na podeželju, bodo vpisovali abonente za vseh sedem gledaliških predstav, ki bodo letos v tem okviru na programu. Omenimo naj še zadnjo novost v nastopni sezoni, da bodo pri vsaki predstavi poleg ustropev tudi brezplačno obiskovalcem tudi gledališki list, ki bo letos izhajal v obliki časopisa.

Vseh sedem predstav abonmajskega programa na Goriškem bodo predvajali v gledališču Verdi, ki je tudi važna pridobitev. Pri tem gre posebno zahvala goriški kulturni ustanovi EMAC in njenemu predsedniku Giuseppeju Agaiju, ki je s svojimi razumevanjem in prizadevanjem prispeval k uveljavitvi slovenskega kulturnega programa na Goriškem brez kakšne diskriminacije, vsaj kar se gledališče tiče.

Iz pesterja gledališkega programa za nastopno sezono na Goriškem naj omenimo, da bomo imeli pri nas še eno premiero, in sicer Pregelj - Mejakovo delo o kmečkih puntarjih in puntih «Tolmenci», ki bo na sporedu aprila po Veliki noči v gledališču Verdi ob jubilejni obletnici tolminkih puntov, s katerimi je bila tudi Gorica tako neposredno povezana.

V zvezi z današnjo premiero Ljudskega odra v Gorici smo vprašali ravnatelja SSG iz Trsta, Filiberta Benedičiča, kakaj so izbrali prav to delo. «Za premiero

na Goriškem smo izbrali to delo, ker scensko ne zahteva velikih stroškov, kakor ne tudi druga dela, ki jih bomo predvajali v okviru Ljudskega odra ter zato popolnoma ustreza zmagljivostim malih podeželskih odrov, kjer se moramo sicer vedno ubadati s prostorskimi in scenskimi težavami».

Današnja goriška premiera «Kadar se ženski jezik ne suče», ki jo je kot smo že omenili, lepo prevedel v slovensčino Goričanom je znani Mirko Mahnič, je pripravil režiser Adrijan Rustja. Poleg Bogdane Bratuzeve v vlogi Nežke nastopajo v njej še Anton Petje kot Martin, Zlata Rodoskova kot Marjana, Alojz Milčič kot Vanek, Stane Starešinič kot Mojster Muha in končno Stojan Colja v vlogi Brekčaka. Izvirne scene in kostume so izdelali v delavnicah SSG po zamisli goriškega rojaka Demetrija Ceja, spremno glasbo pa je pripravil Aleksander Vodopivec, I. M.

Od 15. do 22. oktobra

Teden muzejev

Ministrstvo za javno vzgojo obvešča, da bo po vsej državi teden muzejev od 15. do 22. oktobra, ko bodo vsi obiskovalci imeli brezplačen vstop v vse državne muzeje in galerije.

● Mestna sekcija PSDI v Gorici bo imela jutri zjutraj skupščino članov. Prisoten bo poslanec Ceccherini, prisostvovali bodo tudi občinski in pokrajinski svetovalci stranke.

OB LEPEM VREMENU IN DOBRI LETINI

V Brdih uspešno zaključujejo trgateg vsakoletni toliko pričakovani obred

Pridelek je boljši od pričakovanja - Žlahtne sorte so povsem zasenčile rebulo - Brda spreminjajo svojo podobo - Sivi burgundec «kralj vseh vin»

Trgateg v Brdih se nagiba h koncu. Do večera so povečini trgatgi belo grozdje, danes pa bodo pospravili še črnega. Vreme je bilo suho in razmeroma toplo, zlasti čez dan, ko je sijalo sonce. Sploh se je v zadnjem mesecu položaj v vinogradih popravil, tako da so kmetje na Oslavju ali v Števerjanu vsi od kraja povedali, da je trgateg boljša, kot so pričakovali.

Ko smo se te dni mudili v Brdih, so bili domovi zvečne prazni, živahno je bilo le v brdskih, kjer so traktorji s čebri in plavilniki že od daleč opozarjali, da smo pri pomembnem opravilu velikega obreda, ki se vsako leto znova ponavlja.

Pa tudi na dvoriščih so sode vseh velikosti opozarjali, da se bližajo trenutku obračuna, ko bo vinogradnik vedel, koliko je vreden njegov celotni trg.

Na oslavlskem koncu smo Milka Klanjščka zmotili pri pomnivanju sadov. Opravilo danes ni več tako naporno, ker uporabljajo najrazličnejše pripomočke. «Ponavadi smo sode oparili z vrelo vodo, preden smo jih napolnili, sedaj pa so v prodaji posebni preparati, ki tudi sod od črnega vina temeljito opere, da je brez škode močnega vanj natočiti tudi belega», nam je rekel in pokazal plastično posodo s preparatom, zaradi katerega ni treba človeku od znotraj drgniti sode. Ta di mehanizacija se je v Brdih izredno razmahnila. «S sosedi si izredno izposojamo stroje ter smo si za prihodnje leto že umislili nakup avtomata za stiskanje, ki nam bo prihranil deset časa in tudi truda», je še pristavil.

V kleti posestva Tacco v Števerjanu so večerj popoldne pripeljali prvo merilo. Še danes in pridelek bo pod streho. Upravnik podjetja Perin je zadovoljen s prideikom. Grozdje je zdravo in je vrglo dovolj mošta. Posestvo ni več tolikšno kot nekdanj. Upravnik to ni ne mod, nasprotno: zadovoljen je, da so se kmetje osamosvojili. Poslužuje se delavcev, ki jih plačujejo na uro.

«Preden so se koloni pričeli odkopavati, smo prideli do največ 2.200 stotov, od katerih je šla v baronično klet polovica pridekla, ker si ga je delila napol s koloni. Danes pridelamo kakšnih 350 stotov. Delovno silo so zamenjali stroji, pa tudi roke pridnih delavcev, ki nam te dni spravljajo pridelek», je povedal upravnik, ki svojih sedem krizev prav dobro nosi. Pod kostnjem na dvorišču gostilne Dvor se je nato razvela živahna razprava o vinih, njihovih sortah, o kakovosti.

Splošno vinski strokovnjak, ki si je pridobil znanje na kmetijskih šol v Sloveniji, nam je kot iz rokavca stresel nekaj podatkov o specializaciji v vinogradništvu.

«Z lep čas v Brdih ne sadimo drugih kot samo specializirane trte. Med najbolj uveljavljenimi je burgundec, zlasti sivi, pa tudi beli in črni, Italijani mu pravijo pinot, Nemci in tuji mi z njimi, pa ga imenujemo tudi rulanec. Veste, za nas je burgundec kralj vseh vin. Tudi renski rizinji je kralj, vendar je v naših krajih izgubil kraljestvo nekako z zatonom ranjke Avstrije. Od takrat ga ne sadimo več».

«Kralj vseh vin» ima tudi «kraljevski» vseh. Lani so ga prodajali po 400 lir, letos pa ta vsota za liter ne bo več zadostovalna. Razlika v ceni je v primerjavi z ostalimi žlahtnimi vini pri sivem burgundcu višja predvsem zato, ker ga pridelajo na hektar samo kakšnih 100 stotov, ostale pa v povprečju kakšnih 20 stotov več.

«Kaj pa grganja, kaj ji je res usojeno, da bo izginila?» Vprašanje smo zastavili tudi Grvanarju na Oslavju, kjer smo se odzvali s kozarcem te pijače.

Ko je Pierin govoril o grganji, se nam je zdelo, kot bi govoril o svojih mladih letih. Tudi z Grvanarjem se je gojilo isto.

«Izvrstno vino daje grganja, stara trta, ki jo pravimo tudi rebula», pravi Pierin. «Zal njen okus ni prikladen za naše tržašče. Vina iz naših kletij pijejo povečini na drobno, namesto aperitivov. Vidimčani hočejo «taju» močnega vina iz žlahtni priokusom. Rebula je s svojimi 11 do največ 12 stopinjami zanje prebiska in tudi njen okus jim ne ustreza, čeprav za pitje v veseli družbi ni boljšega vina. Kaj vsega inž. Simič na počne iz rebule v kleti na Dobrovem. Za «zlat» jo je naredil. Vidite, kaj vsega je zmogel narediti trg in okus pivca», pravi Pierin, ki se je rad spustil v diskusijo o vinu, o katerem tudi on sodi, da je pri vsakem obedu njegov intelektualni del.

V spodnjem koncu, na Valeriju, je beseda stekla o toči, ki jim je pobrala od 30 do 70 odst. in o oškodovanih, ki jo bodo prejeli od zavarovalnice. Pritožili so se zaradi prahu, ki ga se vedno povzroča vozila na neurejeni cesti, da je merilo čisto izgubilo svojo barvo in bo do nje prišel šele v čebur. Marsikdo je svoj pridelek prodal trgovcem na debelo za 180-190 lir kg. Za tiste, ki so grozdje prodali, je truda konec, za kmetje, ki so se do nadaljeval v kleti, in ko bo vino godno, se bo nadaljeval s stekleničenjem ali pa razprodalo.

Brda postajajo iz leta v leto bolj izraziti vinogradni kraj. Celotno podobo spreminjajo, da bi čimbolj služile temu namenu. Posestva se večajo, traktorji izravnavajo grčice, nastajajo novi, malini vinogradniki. Tudi ceste spreminjajo briško podobo, zlasti v Števerjanu.

Vse je uravnano tako, da bi briska deželica dobila podobo, ki bi se čimbolj prilagajala ugledu njene sivega burgunca, «kralja vseh vin».

Tudi letos bodo v dvorani palače v Ulici Oberdan 15, kjer ima sedež Glasbena ustanova «Città di Gorizia», koncerti jesenske ciklusa.

● Začetek jesenske koncertne sezone

Tudi letos bodo v dvorani palače v Ulici Oberdan 15, kjer ima sedež Glasbena ustanova «Città di Gorizia», koncerti jesenske ciklusa.

● Začetek jesenske koncertne sezone

Tudi letos bodo v dvorani palače v Ulici Oberdan 15, kjer ima sedež Glasbena ustanova «Città di Gorizia», koncerti jesenske ciklusa.

Tudi letos bodo v dvorani palače v Ulici Oberdan 15, kjer ima sedež Glasbena ustanova «Città di Gorizia», koncerti jesenske ciklusa.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI in ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice

VOJMLI RABADAN

KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE

Farsa v treh dejanjih

(Ljudski oder)

prevod Mirko Mahnič
kostumi Marija Viduova
scena Demetrije Cej
slogi Miroslav Kosuta
glasba Aleksander Vodopivec
režija ADRIJAN RUSTJA

Osebe:

Nežka - Bogdana Bratuzeva; Martin - Anton Petje; Marjana - Zlata Rodoskova; Vanek - Alojz Milčič; Mojster Muha - Stane Starešinič; Brekčak - Stojan Colja.

Premiera:

Danes, 7. oktobra, ob 20.30 v Prosvetni dvorani. Korzo Verdi 13, v GORICI

Ponovitve:

V nedeljo, 8. oktobra ob 19.30 v župnijski dvorani v STANDREŽU
V četrtek, 12. oktobra ob 20.30 v župnijski dvorani v STEVERJANU
V nedeljo, 15. oktobra ob 17. uri v župnijski dvorani v DOBRODOBU

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstav pri blagajnah dvoran.

Kino

Gorica

VERDI 17.00-22.00 «Gli ordini sono ordinati». M. Vitti. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.
CORSO 16.45-22.00 «Milano calibro 9». F. Moschini in B. Bouchet. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.

CENTRALE 16.00-18.50-21.30 «C'era una volta il West». C. Cardinale in H. Fonda. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00-22.00 «Nel buio non ti vedo... ma ti sento». S. Giulian in I. Vincent. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

VITTORIA 17.30-22.00 «Decameron proibitissimo» (Boccaccio mio, statti zitto). F. Agostini in B. Beami. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO 17.30-22.00 «Rapporto sulle esperienze sessuali di tre ragazze bened. G. Grave in L. Merenda. Barvni film.

EXCELSIOR 17.30 «La polizia ringrazia». E. M. Salerno in M. Melato. Barvni film.

PRINCIPE 18.00 «Decameron proibitissimo» (Boccaccio mio, statti zitto). F. Agostini in E. Andronico. Barvni film.

Nova Gorica

SOCIA (N. Gorica) «Erni gusar», italijansko - španski barvni film - ob 18. in 20.

SVOBODA (Sempeter) «Kje je pot na fronto», ameriški barvni film - ob 18. in 20.

RENCE «Junaki Sherwoodskega gozda», ameriški barvni film - ob 19.30.

SEMPAS «Peklenški komandos», ameriški barvni film - ob 20.

KANAL «Puške za Apache», ameriški barvni film - ob 20.

DESKLE «Maševanje Hanne Coultera», ameriški barvni film - ob 19.30.

PRVACINA Prosto.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je na voljo lekarna Baldini. Korzo Verdi 57, tel. št. 2879.

DEZURNA LEKARNA V TRZČU
Danes ves dan in ponoči je na voljo lekarna Al Redentore, Ul. Fratelli Roselli, tel. 72-340.

SPORTNO ZDRUŽENJE «DOM»
začenja, kot vsako leto, z otroško telovadbo v Prosvetni dvorani v Gorici (Verdijev korzo 13) v ponedeljek, 7. oktobra 1972 ob 15. uri. Prijavijo se lahko otroci, ki obiskujejo osnovno šolo.

Izleti

SPD iz Gorice priredi 22. oktobra družinski izlet na otok Cer. Informacije na SPD.

NAROČITE SE NA Primorski dnevnik!

OCENA TURISTIČNE SEZONE

Vsako leto na Goriškem porast turističnega dotoka

Letoviščarji so lani na Goriškem porabili 14 milijard lir EPT za nove letalske proge med Romkami in Srednjo Evropo

Letoviška sezona 1971, letališče v Ronkah, prenosna služba turistične ustanove, nov plačilni organik: to so točke, o katerih je bil govor na zadnji seji upravnega odbora pokrajinske turistične ustanove v Gorici. Predsednik Mario Del Ben, ki ga je pred kratkim izgnal predsednik Berzanti potrdil na čelu te važne turistične ustanove, je podal analitično poročilo o delovanju EPT.

V sodelovanju z deželno upravo in z drugimi turističnimi dejavniki na Goriškem (tu je mišljena predvsem avtonomna letoviščarska ustanova v Gračeju) je EPT bila po vsej prisotnosti z reklamnim materialom, tak, v inozemstvu kot v državi. Uspehi takega podrobnega in stalnega delovanja so vidni, saj je bilo v letu 1971, o katerem so nekateri menili, da bo iz raznih razlogov za turistično boro negativno, štelo tujih gostov v hotelih na Goriškem za devet odstotkov, število italijanskih turistov pa kar za dvanajset odstotkov večje kot v prejšnjem letu. Nočitev na Goriškem je bilo lani 1.800.000. To so sicer uradne številke, vendar pa je treba, da marsikateri gost v nekaterih prenočiščih ne zabeleži. Tu seveda niso vsi turisti, ki živijo v zasebnih stanovanjih. Po nekaterih ocenah so turisti porabili na Goriškem, predvsem v Gračeju, lani nad 14 milijard lir. Le-

tošnja predvidevanja so še boljše, čeprav niso podatki dokončni.

Na seji upravnega sveta EPT je bilo precej govora tudi o letališču v Ronkah: EPT je proti ukinutvi nekaterih letalskih prog. Goriški turistični delavci nasprotno zahtevajo še uvedbo nekaterih drugih prog, zlasti takih, ki bi naše letališče povezovala s Srednjo in severno Evropo.

Nato so govorili tudi o novem organiku osebja ustanove in s tem v zvezi o prenosni službi EPT. V Gorici si med drugim EPT prizadeva, v sodelovanju z goriško občinsko upravo in upoštevajoč izide lanske turistične konference, da bi ustanovili avtonomno letoviščarsko ustanovo, ki bi zasedala področje Gorice in briškega ozemlja tostran državne meje.

Hud padec z mopedi
Snoči ob 19. uri se je v Ulici Brigata Pavia pripetila nesreča 45-letnemu Maru Maurosu, bivajočemu v Ulici 7. ki je padel z mopedu. Mauros se je peljal po tej ulici, ko je iz še neznanh vzrokov izgubil ravnotežje in padel na rob ceste. Pripeljal ga je v bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili hud pretres možganov in druge udarce po telesu. Na zdravljenje ga so pridržali za 30 dni.

Bogdana Bratuzeva, ki bo danes nastopila v komediji «Kadar se ženski jezik ne suče»

TURISTIČNA AGENCIJA AVTOPROMET GORICA

organizira danes 7. oktobra 1972 ob 16. uri v baziliki na SVETI GORI nad Novo Gorico

ORGELSKI KONCERT
solist je HUBERT BERGANT

ZIGNICA NA SVETO GORO BO VOZILA VSAKIH 15 MINUT.

SLOVITI PEDIATER DR. BENJAMIN SPOCK
EDEN IZMED PRESEDNIŠKIH KANDIDATOV

«People's Party» stranka bodočnosti

Že večkrat v zaporu - Borec za mir - Vodi demonstracije proti vojni v Vietnamu - Zaveda se, da ne bo izvoljen - To ga ne moti

Sedmega novembra bo prvič stopilo na ameriški voliški 11 milijonov mladih volivcev, ki bodo odločali o osebnosti, ki bo za štiri leta vodila državo. Statistične ustanove si belijo glavo z vprašanjem, kako bodo ti volili. Na to vprašanje ne ve odgovoriti niti doktor Benjamin Spock in če ne ve odgovora, ga verjetno ne ve nihče drug. Zakaj? Iz zelo enostavnega razloga: večino mladih volivcev, če ne celo vseh, so starši vzgajali po Spockovi knjigi «Common sense about baby and child care», ki je prvič izšla leta 1946 in so jo prodali nad 20 milijonov izvodov v 29 jezikih.

Spock pa ni le izvedenec za vzgojo otrok, ampak se zanima tudi za politiko in je na seznamu kandidatov za predsednika ZDA. Kandidira za «People's Party», majhno stranko, in se sam prav dober zaveda, da nima možnosti za zmago. Pripravljen je, da politično udejstvovanje ne pomeni težnje po zmagi. Na propagandnem lepaku je fotografiran za deklico v naročju, spodaj pa stoji napis «Prizadevam si bolj za bodočo generacijo kot pa za volitev». Politično udejstvovanje je, po njegovem mnenju, predvsem izbira življenjske poti. Njegov volilni program predvideva takojšen odpoklic vseh ameriških vojakov, ne le iz Vietnam, ampak tudi iz drugih držav, brezplačno zdravniško oskrbo za vse državljane, zagotovitev minimalne plače in strogo omejitve najvišjih plač, ljudsko upravo šol, tovarn in javnih ustanov. Obtožili so ga, da je ekstremist, vendar Spock pravi: «Nisem ekstremist, hočem le vrniti Ameriko Amerikancem».

Benjamin Spock se je začel ukvarjati s politiko pred desetimi leti, ko je kritiziral Kennedyja zaradi jadrskih poskusov. Kasneje je dejal, da se je takrat zavedel, da ne bo miru ne razorožitve, če ne bo ljudstvo tega zahtevalo. Od tedaj dalje je bilo njegovo ime vedno v ospredju ameriške notranje politike. Leta 1965 je vodil predsednost OZN v New Yorku sprejeto 3000 staršev z otroki, ki so zahtevali mir v Vietnamu; dve leti kasneje je bil med pobudniki pacifistične manifestacije v New Yorku, katere se je udeležilo 100 tisoč Američanov; spomladaj 1968 so ga aretirali pod optožbo, da je šušal mladino, naj se ne prijavijo na nabor za Vietnam. Sodnikom je dejal: «Vprašajte me, kaj ima zdravnik opraviti pri teh stvareh. Ali mislite, da vam pomagam vzgajati otroke zato, da jih pošiljate umirat v Indokino?».

Obsodili so ga na pet let zapor, prizivno sodišče pa ga je oprostilo. To ni bilo prvič, da se je zaradi svojega mišljenja znašel na zatožni klopi. Ko je vodil črno gibanje Martin Luther King, mu je Benjamin Spock stal večkrat ob strani, večkrat je dejal, da bi kandidiral za podpredsednika ZDA, če bi King kandidiral za predsednika. In tudi tokrat si je za najtesnejšega sodelavca izbral črno, učitelja Juliusa Hobsona.

Spock je vedno nuren, njegov obraz je vedno prijazen in vsakogar ogovori s smelnostjo in ustnicah. Njegovo zdravje je trdno in kljub svojim 69 letom razpolaga s svojo jadrnico po morju. Morje mu je bilo vedno pri srcu in leta 1924 je celo osvojil zlato kolajno na olimpijskih igrah. Takrat je veslal, sedaj pa tega ne zmore več. Politiki bodi pa ga ni nič spremenil in kljub napornemu delu, ni izgubil dobre volje. Ve, da ne bo izvoljen, prepričan pa je, da je glas, zaupen njegovi stranki, dobra investicija, ker je glas za stranko bodočnosti, za stranko miru in pravice.

Biseri v puščavi
MOSKVA, 6. — Pred nedavnim so leningrski geologi odkrili od 40 do 180 milijonov let stare bisere. Sovjetsko - mongolska odprava je proučevala puščavo Gobi in tu našla na sladkovodnih školjkah bisere. Kakor je znano, biseri nastanejo v ranjenih školjkah in so v bistvu nekakšni krogli, ki si ga školjka sama napravi, da bi odpravila. Nekeč, v davni dobi je bila puščava Gobi velikansko jezero, skoraj do morja, vendar pa se, zaradi suše, vodo iz jezera v sladko vodo. In v tem jeziru so živele tudi sladkovodne školjke, ki so ostale nato v prod, ko se je jezero pred mnogimi milijoni let osušilo. Danes so znanstveniki našli školjke, jih odprli in našli v njih bisere, ki pa so razmeroma drobni, saj merijo v povprečju le kaka dva milimetra.

Benjamin Spock se je začel ukvarjati s politiko pred desetimi leti, ko je kritiziral Kennedyja zaradi jadrskih poskusov. Kasneje je dejal, da se je takrat zavedel, da ne bo miru ne razorožitve, če ne bo ljudstvo tega zahtevalo. Od tedaj dalje je bilo njegovo ime vedno v ospredju ameriške notranje politike. Leta 1965 je vodil predsednost OZN v New Yorku sprejeto 3000 staršev z otroki, ki so zahtevali mir v Vietnamu; dve leti kasneje je bil med pobudniki pacifistične manifestacije v New Yorku, katere se je udeležilo 100 tisoč Američanov; spomladaj 1968 so ga aretirali pod optožbo, da je šušal mladino, naj se ne prijavijo na nabor za Vietnam. Sodnikom je dejal: «Vprašajte me, kaj ima zdravnik opraviti pri teh stvareh. Ali mislite, da vam pomagam vzgajati otroke zato, da jih pošiljate umirat v Indokino?».

Mali šolarček vneto sledi besedam učitelja

PROBLEMI, KI TAREJO ŽE VES SVET

Življenjski stroški v Italiji in drugod

Kaj nam pove primerjava za nekatere bistvene artikale - V čem smo pri nas na boljsem in v čem na slabšem - Analiza ni popolna

Inflacija, dvig cen, razvedrotenje ene ali druge valute v primerjavi z drugimi evropskimi valutami ali v primerjavi z dolarjem, občasno prosto nihanje ene ali druge valute izven dogovorov o ohraniti stabilnih tečajev, povečanje proizvodnih in hkratno dvigovanje življenjskih stroškov, vse to so problemi, ki so posebno čez poletje in po končanem poletju razgalili politično življenje ne le v Italiji, pač pa v marsikateri državi v Evropi.

Pred nedavnim so se prav v zvezi s tem sestali v Rimu na konferenci ministri za finance in gospodarstvo držav skupnega evropskega tržišča ter štirih novih članov. Ena glavnih točk na tej konferenci je bilo iskanje načina, kako bi zavili ta proces, ki se trenutno diči neustavljivo. Ministri so ugotovili, da so vzroki dokaj negotovega stanja v vsaki posamezni državi različni in da bo zato vsaka država zase morala sprejeti ustrezne ukrepe. Tako smo na primer mogli v Zahodni Nemčiji zabeležiti izredno naraščanje poplavljanja potrošnih dobrin, naraščanje, ki je šlo preko ponudbe. Na drugi strani pa se je v Italiji zabeležilo manjšo povprečnino poplavljanja potrošnih dobrin, zaradi česar smo bili priča stagnaciji v proizvodnji, to današnja razlika povprečna obdavčitev v %

Benetkah im vinom

Danska	15	porast
Irski	16,37	rahlo znižanje
Norveška	20	znižanje
V. Britanija	18	znižanje

Kakor vidimo, predvidevanje niso najbolj rožnata, saj bi davčni pritisk mogoč popustiti le v treh deželah, v ostalih pa bi se moral še povečati. V Italiji bi torej znal popravi davčni postopek 4 odst., na Nizozemskem 6 odst. v Franciji in Zah. Nemčiji pa 10 odst. Poleg tega danes ugotavljamo, da obstajajo v okviru SEZ za iste potrošne dobrine še dve ne precejšnje razlike. Logično bi sicer bilo, da bi zahodnoevropski kupci mogli dobiti v vseh deželah za isto vsoto isto količino

In kako lepo so trte obdelane. To da Španija ima še boljša vina. Virhu tega pa je tuje vedno boljše kot domače, ker se vsega domačega naveličimo. To pa lahko postane nevarno, ali vsaj hudo neprijetno. To so pred nedavnim doživeli člani Dunajske filharmonije, ki so bili na turneji po Španiji.

Kakor vidimo, predvidevanja niso najbolj rožnata, saj bi davčni pritisk mogoče popustili le v treh državah, v ostalih pa bi se moral še povečati. V Italiji bi torej znanal poprečni davčni porast 4,4 odst., na Nizozemskem 6, v Franciji in Zah. Nemčiji pa 5 odst. Poleg tega danes ugotavljamo, da obstajajo v okviru SET za iste potrošne dobrine še vedno precejšnje razlike. Logično bi sicer bilo, da bi zahodnoevropski kupci mogli dobiti v vseh državah za isto vsoto isto količino blaga. V resnici pa je precej drugače. Primerjava cen za 21 artiklov, ki gredo od radijskih aparatov, televizorjev in gospodinskih strojev, preko fotopaparov, pisalnih strojev, nadalje preko moške in ženske konfekcije ter obutve, do prehranjenega blaga, masla, jate, kave, govejega mesa in kruha itd., kaže, da smo se zelo daleč od enotnosti na trgu skupnega evropskega tržišča. Na najslabšem je pravzaprav Francija, ker ima najvišje cene za 9 artiklov na najboljšem pa je Nizozemska, ker ima v osemih primerih najnižjo ceno na evropskem tržišču, v nobenem izmed 21 artiklov, pa ne pridejo do najvišje.

V Italiji je področje moške obleke, v primerjavi z ostalimi državami, zelo povoljno, ker ima najnižje cene, kar pa se tiče prehranjenega blaga, smo na najslabšem. Iz tega moramo sklepati, da imamo najdražje osnovne artikale, to se pravi prav tiste, ki nam dajo vsaj približno slobo razmer.

Horoskop
OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ne trošite po nepotrebnem, ker boste zašli v še hušje finančne težave. Razumevanje z ljubljeno osebo. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Odnosi s predstojniki ne bodo najboljši. Vsak sklep odložite za poznejši čas. Glede čustvenih naporov ohranite mirno kri. DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Poiščite si primerne sodelavce, sicer ne boste nikamor prišli. V domačem krogu nesoglasje. RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Naj vas težave na delovnem področju ne vržejo iz ravnateljstva. Sadržav

ISKANJE NAFTE SE NADALJUJE

Še bodo vrtali na jug. Jadranu

Podjetje «Naftaplina» ni odnehalo, ker bi bilo obupalo, pač pa zato, ker ni imelo sredstev

ZAGREB, 6. — Jugoslavija je še vedno odvisna od uvoza nafte. Res je sicer, da ima v nekaterih predelih Panonske ravnine več vrelcev nafte, ki so zelo bogati, toda to je premalom za njeno porabo in pretežni del nafte mora uvažati. Ker pa so geologi pri preučevanju posameznih predelov Jugoslavije prišli do sklepa, da bi mogla biti nafta tudi na Jadranu, so se strokovnjaki lotili vrtanja tudi na Jadranu, oziroma vzdolž Jadranske obale. Na nekaterih mestih pa so vrtali tudi na morju in sicer ob pomoči italijanskih strokovnjakov. Ta vrtanja pa niso privedla do nobenih rezultatov. V zvezi s tem pa so pred dnevi predstavniki zagrebškega podjetja «Naftaplina», ki deluje v okviru podjetja INA, izjavili: «Štiri neuspela vrtanja na Jadranu se ne morejo biti razlog za pesimistične zaključke, da dno našega Jadrana ne krije zaloga nafte».

Da bi podkrepili svojo trditev, so omenili primer Severnega morja, kjer so pred nedavnimi odkrili pravi ocean nafte in sicer najmanj 100 milijonov ton črnega zlata. Preden pa so v Severnem morju prišli do nafte, so kar 25-krat vrtali v prazno.

Dosedanja raziskovanja navajajo na sklepe, da se v jugoslovanskem delu Jadrana dejansko krije nafta in zato bo podjetje «Naftaplina» v kratkem začelo z novimi vrtanji in če se pred nedavnimi ta vrtanja prekinili, so jih prekinili iz enostavnega razloga, ker se je podjetje znašlo v finančnih težavah. Dejstvo je namreč, da velike jeklene ploščadi, ki služijo za vrtanje na morju, ogromno stanejo in podjetje «Naftaplina» ni imelo na razpolago ustreznih deviznih sredstev.

Ce so pri «Naftaplina» glede tega optimistično razpoloženi, so podobno razpoloženi tudi pri matičnem podjetju INA, kjer pa menijo, da bi bilo najbolje, lotiti se teh velikopoteznih del v sodelovanju s kakšno tujo družbo, ki bi bila zainteresirana za vrtanje na Jadranu, to se pravi, da bi bilo treba stopiti v kooperacijo s kakšno družbo, ki išče nafte vrelce. In prav dejstvo, da so številne tuje družbe pripravljene vložiti svoj kapital v iskanje, ki veliko stane in ki je hkrati precej tvegano, je praktično tudi najmočnejši argument v rokah tistih, ki optimistično vztrajajo pri tem, da je treba z iskanjem nafte na Jadranu vendarle nadaljevati.

Ce podjetje «Naftaplina» ne pospeša in skuša na kakršenkoli način nadaljevati z vrtanjem tudi na morju, se je še manj odreklo svojim naporom na kopnem. Prav v teh dneh, ko podjetje slavi dvajsetletnico svojih naporov, uspehov in tudi neuspehov, odpira novo vrtno ali točneje eno najbolj bogatih naftnih polj v Jugoslaviji, in sicer naftno polje Benečanci, nedaleč od Donjegega Mihojca.

V letošnjem letu bo samo to nahajališče nafte daljše okrog 350 tisoč ton črnega zlata, približno leto pa računajo, da bodo tu naftali najmanj pol milijona ton nafte.

To pa je, vsaj posredno, nekakšno jamstvo, da bo podjetje «Naftaplina», ali podjetje INA, v svojem srednjeročnem razdobju iz lastnih virov naftalo okoli 4 milijone ton nafte in s tem v precejšnji meri kriti potrebe lastnih rafinerij. Hkrati je tudi predvideno, da se poveča proizvodnja podzemnega plina, ki ga naftarji sedaj komaj 600 milijonov kub. m.

Izkušnje zadnjih let so pokazale, da je boj proti naraščanju cen in inflaciji izredno težaven. Dokazano je bilo, da upravni ukrepi ne morejo doseči zaželenih ciljev in da ni dovolj daljša ali krajša zamrzitev cen, kot se prakticira panekod v svetu. Klasičen primer glede tega je na primer Francija, kjer državna kontrola cen traja že polnih 25 let in več. V zadnjih letih pa je bil poprečni dvig cen takšen: 1970. leta 5,6 odst., lani 6,1 odst., za letošje pa predvidevajo 5,6 odst. Na Nizozemskem, kjer je tudi v veljavi državna kontrola cen, se življenjski stroški v zadnjih letih dvigajo takole: 1970. leta 4,4 odst., lani so zabeležili kar 7,8 odst., za letošnje leto pa predvidevajo dvig cen za 8 odst. V Italiji smo do letos imeli sorazmerno nizke porast cen. Leta 1970 smo imeli 4,9 odst., lani 4,7 odst., za letošje pa računamo 5 odst. dvig. Toda to ni 5 odst. je bilo, rekli bi, boljše, če je zabeležili krepkejši skok.

Na koncu bi hotel omeniti še delo posebnih komisij, ki so jih ustanovili v posameznih pokrajinah. Te komisije zbirajo podatke o potrošnji blaga, ki so jih nato podali dokaj netočni, ker je kriterij, po naše, zgrešen. Vzamejo se le najvišje in najnižje cene in iz teh se izračuna preprosto povprečje, vtem ko bi morali dati popolnejšo sliko. Enostaven primer, ki bo potrdil našo trditev. Na trgu imamo na primer 100 kg hrusk po 200 lir in 500 kg hrusk po 400 lir. V tem primeru ne moremo trditi, da je povprečna cena hrusk 300 lir, pač pa je resnična cena 366 lir za kg, saj je večina kupcev morala plačati dražje blago, ker ceneneja na trgu ni bilo dovolj.

Ob koncu še kratko pripombo: analiza vseh teh problemov bi zahtevala mnogo več podatkov in daljši razlog, navedli pa smo le nekaj podatkov in ugotovitev, ki nam dajo vsaj približno slobo razmer.

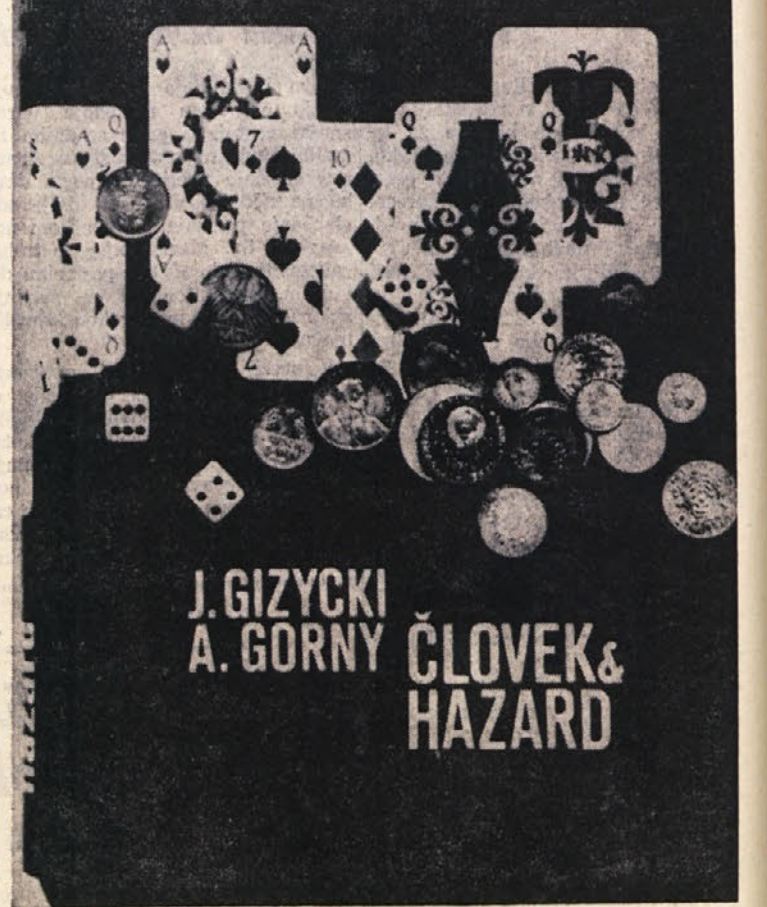
II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Stare popevke; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Pesem za vsakogar; 10.35 Glasbeni variete; 11.35 Kolesa in motorji; 11.50 Zbori iz vsega sveta; 12.40 Zgodovina Ital. popevke: leto 1931; 13.50 Kako in zakaj; 15.00 «Alto gradimento»; 16.35 Program s Franco Valeri; 17.40 Ping-pong; 18.30 Posledna reportaža; 20.10 Jazz; 21.00 Canzonissima; 23.05 Glasbeno - govorni spored.

III. PROGRAM
9.30 Mozartove skladbe; 10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožni motivi v glasbi; 12.20 Ital. glasbeniki; 14.00 Klavirske skladbe; 14.40 Simf. koncert; 16.10 Malipiero, Ferrari in Maderna; 18.15

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

I. GIZYCKI IN A. GORNY:

«Človek in hazard»

Knjiga Človek in hazard, ki sta jo napisala poljska avtorja I. Gizycki in A. Gorny, slovensko izdajo pa je oskrbel Mladinska knjiga, je vsekakor novost na našem knjižnem trgu. Govori namreč o igrah in hazardu, o tem pa vsaj o slovenskih nimamo knjige, ki bi nam pripovedovala o tem. Knjiga velikega formata, zajeta in izredno bogato opremljena s podobami, bo torej mikavna novost na našem knjižnem trgu.

Originalni naslov knjige nam pove, da predstavlja knjiga zgodovino iger. In res bo bralec ugotovil, da je podatek knjige na zgodovinskem gradivu. Zato je knjiga pravzaprav bolj poučna kot pa praktična, bolj nam govori o razvoju in zgodovini iger v preteklosti kot o posameznih igrah. Vendar bo petpetdeset bralec našel v knjigi, ki je na videz morda nekoliko nesistematična, vsakega nekaj in bo obogatil z znanjem o zgodovini iger knjigo odločil. Manj pa bo poučen o tem, kako se posamezne igre igrajo in v čem je njih bistvo.

Sicer pa avtorja v uvodnem poglavju ugotavljata, da je igra prav toliko stara kot kultura in da je zato igra tudi vplivala na razvoj kulture. Prav tako je bila igra vsekoli v zgodovini povezana tudi z religijo, pomenila pa je, čeprav kot razpadlo, bistven sestavni del oskudnega življenja. Zato bo torej tudi naš bralec, čeprav bo verjetno od knjige pričakoval več ali pa vsaj nekaj drugega, obogatel z znanjem odločil to zajeto, delo. Po uvodnem poglavju govori knjiga o igrah v zgodovini. Posebej obravnava igre na srečo in stave. V posameznih poglavjih pa posebej razpravlja avtorja še o nekaterih posameznih igrah kot so ruleta in igre s kartami. V vseh poglavjih je veliko govora o priložnosti iger v literaturi, v filmu, pa tudi v slikarstvu. Zato dopolnjuje besedilo knjige številne, morda preveč številne, podobi, bodisi reprodukcije starih oblik, bodisi risbe ali karikature sodobnih avtorjev, kakor tudi številne slike iz filmov, v katerih igrajo igre pomembno vlogo.

Knjiga Človek in hazard je torej posebna knjiga. Je močno zgodovinsko pobavarna in daje bralec vpogled v zgodovinski razvoj iger, manj pa govori o samih igrah. Pri tem je seveda tudi šport izizet. Zato najbrž knjiga ne bo naletela pri slovenskih bralcih na tak odmev, kot bi pričakovali po naslovu. Zlasti še, ker je tekst močno razbit. Pa tudi sicer je delo precej nesistematično napisano. Priznati pa je treba, da bo kulturni zgodovinar našel v tem delu dosti zanimivega gradiva, nanašajočega se na človeka, kot ga predstavlja homo ludens - človek, ki se igra.

Knjigo Človek in hazard je prevedel Boris Verbič, uredila Breda Konte, opremil pa Julijan Miklavčič. SL. Ru.

Portoričan in American v dogovoru z vesoljci

SAN JUAN (Portoriko), 6. — Dva strokovnjaka za tako imenovane neugotovljene letoče predmete, ki jih v ZDA in na zahodu nasploh označujejo s kratko UFO in sicer Americani Stanloj Friedman ter Portoričan Carlos Cohoa, sta imela na univerzi v Portoriku vrsto predavanj in konferenc o neugotovljenih letočih predmetih, ki jih ni bolj poznano pod starih zvezdkom - letoče krožniki. In če bi ne bilo za dva univerzitetna profesorja ki sta predavala na univerzi, bi vesti sploh ne jemali v poštev, zato pa se vendarle omejujemo na to, da vsaj zabeležimo njune trditve.

Ameriški strokovnjak je izrazil svoje prepričanje, da bitja, ki niso z naše Zemlje in ki so mnogo bolj inteligentna od človeka, na krovu teh neugotovljenih letočih predmetov obiskujejo Zemljo in jo raziskujejo, ker raziskujejo razna nebesna telesa v vesolju nasploh. Iz tega bi mogli sklepati, da ta bitja prihajajo iz globljih vesoljskih prostorov na Zemljo, ki je le eno izmed nebesnih teles, ki jih znanost.

Drugi strokovnjak, Portoričan Carlos Cohoa, ki je hkrati tudi predsednik «vesoljske» bratstva nove dobe, je na eni izmed svojih konferenc izjavil, da izvenzemeljska bitja prihajajo na Zemljo za to, da bi preprečila morebitno jedrsko vojno, ki bi mogla uničiti vse človeštvo. Če imajo ta izvenzemeljska bitja namen preprečiti atomsko vojno, se bo torej treba priporočiti njihovemu portorickemu prijatelju, ker le on ima zveze z njimi. Kakor je na sodanem srečanju s študenti na univerzi izjavil, se bo s svojimi prijatelji iz vesolja srečal v zgodnjem govorju Portorika, kjer ima že dogovorjen sestanek s poveljnikom ene izmed vesoljskih ladij. Na ta sestanek bo skušal zbrati tudi nekaj svojih prijateljev z Zemlje. Čeprav je Cohoa tako podrobno govoril o svojih stikih z vesoljem, ni hotel povedati za kdaj j ta znanek dogovorjen. Razlog za to pa je v tem, da se bo, da bi se na kraju srečanja zbrala prevelika množica.

Tiepolove freske v Benetkah bodo reševali s starim vinom

PARIZ, 6. — Za Benetke, ki topejo, se ne zanimajo le italijanske oblasti, ki so pravzaprav doslej kaj malo storile, Benetke so pri srcu vsemu svetu in marsikje po svetu obhajajo celo odbori, ki zbirajo sredstva za pomoč Benetkam. Eden takih odborov je v Ameriki nabral celo grožnje denarja, ustreznega francoska organizacija pa namerava začeti svojevrstno akcijo. Da bi pomagali pri reševanju Benetk, si bodo Francozi pomagali z vinom. Tako meni predsednik francoskega odbora za pomoč Benetkam senator Gaston Palewski, ki je sklenil organizirati veliko dražbo, na kateri bo 700 steklenic vina, dražba bo 21. novembra in se bo vodila hkrati pa radiu med Parizom, Londonom in New Yorkom, čisti izkupicek pa se bo namenil restavriranju Tiepolovih fresk v jezuitski cerkvi v Benetkah.

Samo ob sebi se razume, da ne gre za 700 steklenic preproste glazirane vina, pa čeprav penecena se šampanjca. Gre za stare buteljke ali za kako steklenico vina iz novejšega časa, vendar pa ne za navadno buteljko. Predsednik francoskega odbora za pomoč Benetkam računa, da bo mogla dražba prinesiti precejšnjo vsoto. Gre za buteljke, ki imajo že same na sebi astronomske cene, kot se je izkazalo pri nekaterih zadnjih podobnih dražbah v Londonu in New Yorku. Izdajali steklenico «Jero-boam» za 46 tisoč frankov, kar je skoraj 6 milijonov lir.

Ob priliki dražbe, o kateri je govor, bodo v Parizu odprli tudi novo dvorano L'Espace Cardin, ki se bo pridružila že slavnemu hotelu Drouot.

Steklenice vina, ki pridejo čez poldrugi mesec na dražbo, je odobru poklonila neka znana francoska družba za proizvodnjo in razpečevanje vina, družba, ki prav letos slavi stoletnico svojega obstoja. Med najpomembnejšimi buteljkami je najbolj cenjena in najbolj stara buteljka vina Chateau-Lafour iz leta 1865, to se pravi, da je stara 107 let. Med zanimivostmi pa je buteljka «Derbois vin de paille», nadalje so tri buteljke «magnums» iz leta 1928 in steklenica likerja «Jerez Napoleon» iz 1769. leta.

«Pisanello na Dvoru Gonzaga»
MANTOVA, 6. — Čez teden dni, 15. oktobra, bo minister za šolstvo Scalfaro odprl v Vojvodski palači v Mantovi razstavo, posvečeno italijanskemu slikarju Antonio Pisano, znanemu s psevdonimom «Il Pisanello». Razstavi so dali naslov «Il Pisanello na Dvoru Gonzaga». Jedro razstave bo obširna pa čeprav fragmentarna zbirka fresk, ki so jih pred leti odkrili v neoklasični dvorani te palače.

O stenski slikarji, ki je Antonio Pisano napravil okoli leta 1447, to se pravi, kmalu pred svojo smrtjo, je govor v treh pisnih, ki izhajajo sicer iz tedanje dobe, ki pa so bila objavljena šele v preteklem stoletju. Pisma govorijo o zrušenju nekega svoda v omenjeni palači. Ker drugih vesti ni bilo, so smatrali, da so na nov omet naslikali nove podobe, v glavnem podobe s člani družine Gonzaga, po katerih je pozneje dobila dvorana tudi svoje ime. Ti popravki pa naj bi bili poškodovani prejšnje dekoracije pod ometom, hkrati pa so vremenske razmere negativno vplivale na vrhne freske. Pred leti pa so te freske restavrirali in po mnenju strokovnjakov so te freske najlepše kar jih je pisanski umetnik napravil.

Glasba v in tobak
DUNAJ, 6. — Znano je, da Avstrija ima zelo dobra vina. Na Gradiščanskem je vinogradov, da si človek na njih lahko napase očli čaka velik zaključni uspeh.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Prevelika površnost vam ne nakopala kaj neprijetno nevesnost. Tudi v ljubljenskih zadevah ne bo vse v redu.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ker ščitite bolj interese drugih kot svoje, se vam to odraža v neurejenih družinskih razmerah. Prijeten večer.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Prilagodite se okolici, če ne boste sicer ne boste nikamor prišli. V domačem krogu nesoglasje.

RAK (od 23. 10. do 22. 11.) Naj vas težave na delovnem področju ne vržejo iz ravnateljstva. Sadržav

Minister Medici o zunanji politiki Andreottijeve vlade

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vzhodno Nemčijo. Sedaj so v teku pogajanja med obema Nemčijama, ki odpirajo ugodne perspektive za splošno normalizacijo odnosov med obema nemškima državama, in, kot posledica tega, tudi odnosov med Nemško demokratično republiko in vsemi evropskimi državami.

Zadeve pa so zelo zapletene in delikatne, je Medici, zaradi česar bi neprimerne in enostranske pobude ne bile koristne. «V istem konstruktivnem duhu», je nadaljeval Medici, bo Italija sodelovala tudi na evropski konferenci o varnosti.

Končno je Medici odgovarjal še na vprašanja o italijanskih državljanih Lomi Cavigliu Briffi, ki so jo grške oblasti pred skoraj dvema mesecema aretirale v Atenah in o kateri že več kot en mesec ni nobenih vestí, saj ji etenska junta ne dovoljuje, da bi se sestala z odvetniki ali s svojci. Atenske oblasti niso niti sporočile, kje je italijanska državljanka zaprta. Zaradi tega so številni politični predstavniki, pa tudi italijanski tisk, zahtevali, naj vlada sproži potrebne pobude za njeno osvoboditev, kot se je zgodilo, ko so v Pragi aretirali časniki Valeria Occhetta. Odgovor senatorja Medicia pa je močno razočaral: minister je dejal, da so na pritisk italijanskih diplomatov predstavniki v Grčiji atenske oblasti dovolile aretirati, da je stopila v stik z italijanskim konzulom in z lastnim odvetnikom, kar se je zgodilo 4. septembra. Od takrat pa niso grške oblasti več dovolile, da bi kdorkoli stopil v stik z gospo Caviglio Briffi. To je sicer »človeškega vidika obžalovanja vredno«, je dejal zunanji minister, ki pa je pri pomnil, da je pač grška zakonodaja različna od italijanske ter da Grčija nima nobenih dolžnosti v tej zvezi. Glede nadaljnjih korakov, ki jih namerava vlada sprožiti za osvoboditev italijanske državljanke, je Medici navedel sklicanje italijanskega veleposlanika v Grčiji v Rim. Na osnovi tega, kar bo povedal diplomatski predstavnik, bo vlada usmerjala nadaljnji potek akcije. Končno pa je glede grških političnih dejavnikov dejal, da vlada ne sme preko meja, ki jih določa načelo o nevmesljanju v notranje zadeve drugih držav.

Povsem razumljivo, je, da niso izjave senatorja Medicia zadovoljevale levičarske opozicije. Socialist Minnoci je med drugim obtožil vlado, da je pokazala premalo spoštovanja do parlamenta, ker ga je obvestila o koncesiji ameriški korporaciji šele, ko je bilo to že sklenjeno. Komunist Piccoli je dejal, da vlada izide podpora pri najbolj reakcijskih silah in torej ne more voditi avtonomne in vzporedne zunanje politike, ki bi jo država potrebovala. Ugovori so bili popolno podložni Italiji do ZDA ter težnji k preokretu na desno tudi v zunanji politiki. Nezadovoljstvo zaradi medij izjav zunanje ministrice sta izrazila tudi predstavniki neodvisne leve Antonicelli in Tullia Carotini.

Predstavniki večinskih strank so izrazili zadovoljstvo zaradi Medicijevih odgovorov, toda tudi iz njihovih vrst je bilo slišati nekatere opombe. Tako je republikanec Cifarelli poudaril, da bi priznanje Nemške demokratične republike ne bilo v nasprotju z obstoječimi dobrih misli o ZDA, da vlada ni pravčasno obvestila parlamenta o bazi na Maddaleni ter s tem ustvarila občutek, da želi nekaj skrivati. Senat se bo ponovno sestel prihodnji tork, ko bodo na vrsti razna vprašanja in interpelacije ter nadaljevanje razprave o zakonskem osnutku za zaščito Benetk. Vprašanja in interpelacije so bile danes na dnevnem redu tudi na zasedanju poslanske zbornice.

PEKING, 6. — Minister za trgovsko morarico Lupis je dospel danes v Peking, kjer bo podpisal italijansko - kitajski sporazum o plovi.

RIM, 6. — Na ministrstvu za delo je bilo danes ob prisotnosti ministra Coppa novo srečanje za obnovitev delovne pogodbe delavcev kemijske industrije.

FRANKFURT, 6. — V Zahodni Nemčiji so zvišali eksportno mero od 3 na 3,5 odst. Ukrep bo stopil v veljavo 9. oktobra.

Preusmeritev letala na letališču v Ronkah

(Nadaljevanje s 1. strani)

ugodili njegovim zahtevam, pogajal letalo v znak.

Beg je potekel takole. Gusar je stalno hodil gor in dol po letalu in živčno gledal skozi okna, kaj se dogaja v letališkem posloplju in na pristajalni stezi. Poveljnik Golinelli je ukazal drugemu pilotu Moretu, naj gre v zadnji del letala po kozarec vode. Tehnični pomočnik Marchetti se je približal vratom, poveljnik Golinelli pa se je usedel na sedež blizu vrat. Ker je Moret dolgo časa mokovilil z vodo, je Zanetti stopil do njega, da bi videl, kaj počneja. Moret pa se je tedaj obrnil in se namenil proti kabini. Marchetti in Golinelli sta tedaj hitro odprla vrata, vsi trije so skočili na prosto in zaprli vrata za seboj. Da bi gusar ne mogel streljati proti njim, sta Marchetti in Golinelli stekla pod «Fokerjev» trebuh. Moret pa je bežal proti «nosu letala». Bilo je približno 19. ura, ko se je tudi posadka rešila. Bežeče pilote so sprejeli karabinjerji in policisti z naperjenimi brzostrelkami. Piloti so se ušli skoraj se bolj ustrašili kot gusarja in so kazali na uniforme, ter kričali naj ne streljajo.

Ko je bila tudi posadka rešena, so agencije v varnostni razdalji obkrožile letalo, a se niso upali približati se, ker je bil gusar oborožen. Medtem so funkcionarji goriske «Cassa di Risparmio» in dr. Alberto Pezzini v spremstvu do zob oborožene policijske patrulje. V veliki črni torbi so imeli približno četrtino zahtevane vsote. Pozneje so se bančni funkcionarji z oboroženim spremstvom zopet odpeljali v Gorico, kar pomeni, da denar ni več potreben in potrjuje

nežev, da so imeli agenti javne varnosti polne roke dela z njimi. Vsakdo bi si bil rad ogledal ob blizu letalo, ali pa se pogovoril s člani posadke, da bi iz njihovih ust izvedel, kaj se je zgodilo. Nestrpnosti so bili predvsem potniki, ki so se zbrali na letališču in so zaman čakali na odhod. Takoj pri prisilnem pristanku «Fokerja» ni z deželnega letališča odpotovalo nobeno drugo letalo in tudi pristanež je bil prepovedan.

Na državni cesti je bil promet skoraj nemogoč, ker so radovedni parkiralci brez reda svoje avtomobile in so ovirali redno vožnjo. Poleg tega pa se je vsak šofer rad za trenutek ustavil pri letališču in vprašal, kaj se dogaja, saj so policijski avtomobili stalno drveli od letališča proti Triziju in od Trizija proti letališču z vključenimi sirenam in tako še bolj vzbujali radovednost ljudi.

Takoj ko je namestnik goriskega državnega pravdnika telefoniral na «Cassa di Risparmio» v Gorico in prosil, naj dajo na razpolago 200 milijonov lir, se je na izredni seji sestala upravni odbor hranilnice. Odborniki so sklenili, da ugodijo prošnji in ob 20.00 so se na deželno letališče pripeljali z dvema avtomobila podpredsednik banke Marino Dibet in člana upravnega odbora dr. Giorgio Meri in Giovanni Corpiroz ter direktor Casse di Risparmio dr. Alberto Pezzini v spremstvu do zob oborožene policijske patrulje. V veliki črni torbi so imeli približno četrtino zahtevane vsote. Pozneje so se bančni funkcionarji z oboroženim spremstvom zopet odpeljali v Gorico, kar pomeni, da denar ni več potreben in potrjuje

Člani posadke se nasmejnajo pogovarjajo s časniki v posloplju letališča v Ronkah

organi ukrenili ničesar. Gorški kvartor De Focatis je v pogovoru s časniki dejal, da bodo vso moč strazili letalo in letališče in bodo šele s prvim jutranjim svitom skusili vdreti v letalo. Obstaja sicer možnost, da bi mladi gusar hudo ranjen in da bi ponosi lahko umrl zaradi izkrvavitve, vendar pristojni organi nočejo tvegati življenja svojih mož.

ULSTER DEFENCE ASSOCIATION ŠIRI GVERILO ČEZ MEJO

Vdor ulstrskih protestantov na ozemlje Irske republike

Možni politični zapletljaji med londonsko in dublinsko vlado
Koncentracija protestantskih sil pod vodstvom W. Craiga

BELFAST, 6. — Neki glasnik poljske organizacije «Ulster Defence Association» (UDA) je danes izjavil, da je komandos organizacije prejšnjo noč vdrl čez mejo med Ulstrom in Irsko republiko ter zaplenil večjo količino orožja, ki je po mnenju severnoirskih protestantskih gverilcev pripadalo gverilcem organizacije IRA. Po izjavah raznih političnih predstavnikov, gre za prvo akcijo severnoirskih protestantov na ozemlju Irske republike. Dogodek bi utegnil povzročiti precejšnje politične zapletljaje med londonsko vlado ter vlado Irske republike. Protestantski gverilci organizacije UDA poljsujejo svoj vdor v obmejne kraje Irske republike, češ da so bili prisiljeni na to dejanje, ker imajo gverilci «Provisionals» organizacije IRA svoje obojstranske položaje prav v Irski republiki, kjer lahko nemoteno pripravljajo atentate v Ulstru.

Po poznejših vesteh se je zve-

dalo, da so pripadniki organizacije UDA izvedli svoj napad na področju okraja Monaghan in da so se baje polastili večjega števila pušk in zabojev eksploziva. Orožje je baje pripadalo organizaciji IRA. Glasnik protestantskih gverilcev UDA je izjavil, da bo ta organizacija še nastopala v bodočnosti vse dokler ne bo Irska republika uspešno nadzorovala delovanja pripadnikov organizacije IRA. «Ulster Defence Association» zahteva, kot skrajna organizacija severnoirskih protestantov, da London ponovno izroči pristojnost za vprašanja javne varnosti severnoirski vladi in njenemu parlamentu «Stormont», kot je znano, je angleška vlada že v marcu letos odzvela vladi bivšega severnoirskega predsednika Faulknerja vso pristojnost ter razpustila severnoirski parlament. Angleška vlada je sprejela ta ukrep, ker sta bila ta-

delo, da so pripadniki organizacije UDA izvedli svoj napad na področju okraja Monaghan in da so se baje polastili večjega števila pušk in zabojev eksploziva. Orožje je baje pripadalo organizaciji IRA. Glasnik protestantskih gverilcev UDA je izjavil, da bo ta organizacija še nastopala v bodočnosti vse dokler ne bo Irska republika uspešno nadzorovala delovanja pripadnikov organizacije IRA. «Ulster Defence Association» zahteva, kot skrajna organizacija severnoirskih protestantov, da London ponovno izroči pristojnost za vprašanja javne varnosti severnoirski vladi in njenemu parlamentu «Stormont», kot je znano, je angleška vlada že v marcu letos odzvela vladi bivšega severnoirskega predsednika Faulknerja vso pristojnost ter razpustila severnoirski parlament. Angleška vlada je sprejela ta ukrep, ker sta bila ta-

delo, da so pripadniki organizacije UDA izvedli svoj napad na področju okraja Monaghan in da so se baje polastili večjega števila pušk in zabojev eksploziva. Orožje je baje pripadalo organizaciji IRA. Glasnik protestantskih gverilcev UDA je izjavil, da bo ta organizacija še nastopala v bodočnosti vse dokler ne bo Irska republika uspešno nadzorovala delovanja pripadnikov organizacije IRA. «Ulster Defence Association» zahteva, kot skrajna organizacija severnoirskih protestantov, da London ponovno izroči pristojnost za vprašanja javne varnosti severnoirski vladi in njenemu parlamentu «Stormont», kot je znano, je angleška vlada že v marcu letos odzvela vladi bivšega severnoirskega predsednika Faulknerja vso pristojnost ter razpustila severnoirski parlament. Angleška vlada je sprejela ta ukrep, ker sta bila ta-

Sinoči je bomba hudo poškodovala nekaj bar na protestantskem področju Belfasta. Življenje je zgubil nek moški, pet drugih pa je bilo ranjenih, a od teh trije zelo hudo. Davi so našli v pokrajini Tyrone blizu kraja Strabane truplo nekega prostovoljca pomožne policije angleške vojske «Ulster Defence Regiment».

Obsodbe v Zagrebu

ZAGREB, 6. — Okrožno sodišče v Zagrebu je danes izreklo obsodbo tako imenovanim študentskim voditeljem in jih za kazensko dejanje proti narodu in državi kaznovalo z zapornimi kaznimi od 6 mesecev do 3 let. Vsem obsojenim se po prestatni kazni prepoveduje za tri leta nastopanje na javnih zborih in v tisku.

KAIRO, 6. — Egiptovska časopisna agencija MEN je sporočila, da je predsedniški svet Arabske federacije (Egipt, Sirija in Libija) prečul med drugim spor med Severnim in Južnim Jemenom. Z namenom, da bi preprečil «bratovsko vojno», je svet pooblastil egiptovskega predsednika Sadata, da sprejme vse potrebne ukrepe, potem ko se bo vrnil iz Jemena posebnim egiptovskim odposlanec. Agencija je še sporočila, da je libijski predsednik Gadafi, že odpotoval v domovino.

ATENE, 6. — Grški skladatelj Teodorakis se bo baje lahko vrnil v Grčijo. Grške oblasti so izjavile, da ni proti skladatelju v teku noben sodnijski postopek. Atenska vlada pa podurja, da ne bo odstopila od svojega sklepa, da se ne smejo izjavljati na pet let Teodorakisove skladbe v Grčiji. Baje je Teodorakis zahteval, da se bo vrnil v Grčijo pod pogojem, da oblasti prekličejo to omejitev.

Vprašanje obrambe pred svetom SFRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 6. — Svet predsedstva SFRJ za zadeve ljudske obrambe je danes pod predsedstvom Tita preučil najnovejši politični in vojaški položaj na področju Sredozemlja in Bliznjega vzhoda ter nakazal smernice za obrambo Jugoslavije pred morebitnim napadom. Svet je predložil predsedstvu SFRJ, da te smernice sprejme kot pomemben dokument za nadaljnje obrambe priprave. Svet je preučil tudi nekatere vprašanja, ki se nanašajo na zakonodajno dejavnost na področju ljudske obrambe in pozitivno ocenil napore, da se s spremembami in dopolnitvami sedanjih zakonov in novim zakonom o ljudski obrambi na sodoben način reši prejšnji status pripadnikov oboroženih sil. Pri tem je posebno poudarjen pomen novega zakona o ljudski obrambi in graditvi sistema splošne ljudske obrambe.

Na seji so preučili tudi analizo manevra «Svoboda 71» in ugotovili, da so ti manevri bili zelo uspešni in so pokazali odločnost in sposobnost oboroženih sil Jugoslavije da branijo svojo domovino.

B. Božić

D. Haramija izključen iz partijske organizacije

ZAGREB, 6. — Po vesteh iz dobro obveščenih krogov je osnovna partijska organizacija pri svetu sabora Hrvatske izključila iz zveze bivšega predsednika republiškega izvršnega sveta Dragutina Haramijo. Haramija je bil, kot je znano, član ožjega kroga bivšega partijskega vodstva Hrvatske in je bil po 21. septembra sedstva ZKJ prisiljen podati ostavko na članstvo v republiškem centralnem komiteju.

Obravnava v Doboju

DOBOJ, 6. — Pred okrožnim sodiščem v Doboju se je danes pričela razprava proti župniku Stiki Julariću in kaplanu Ivanu Kuprešaku, ki ju javni tožilec dolži, da sta v emigrantskem tisku objavljala članke v katerih sta neresnično in zlonamerno prikazovala stanje Jugoslavije in pozivala delavce zaposlene v inozemstvu naj ne pozabijo na domovino, ki je napojena z mučeniško hrvatsko krvjo. Obtožena sta priznala navedene obtožbe, branila pa se, da njuno politično delovanje ni bilo zlonamerno.

ATENE, 6. — Grški skladatelj Teodorakis se bo baje lahko vrnil v Grčijo. Grške oblasti so izjavile, da ni proti skladatelju v teku noben sodnijski postopek. Atenska vlada pa podurja, da ne bo odstopila od svojega sklepa, da se ne smejo izjavljati na pet let Teodorakisove skladbe v Grčiji. Baje je Teodorakis zahteval, da se bo vrnil v Grčijo pod pogojem, da oblasti prekličejo to omejitev.

Ogorčen protest slovenske javnosti zoper šovinistične izpade

(Nadaljevanje s 1. strani)

mega člana državne pogodbe.

Končno gre tudi za spoštovanje osnovnih norm civiliziranega človeštva. Slovenska vlada se bo tudi v prihodnje prizadevala za razvijanje najširšega sodelovanja z republiko Avstrijo, vendar pa ponovno poudarja, da je nadaljnji razvoj dobrososedskih odnosov sprito nastalega položaja odvisen predvsem od zagotovitve narodnostnih pravic in možnosti za normalno življenje in razvoj slovenske manjšine na Koroskem.

Tudi izvršni odbor republiške konference Socialistične zveze Slovenije je že na večeršnji seji protestiral proti ekstremističnim izpadom nacionalističnih skupin na Koroskem in jih najostreje obsodil. Pričakuje, pravi sporočilo s seje, da bodo avstrijske oblasti storile učinkovite ukrepe proti povzročiteljem dejanj, ki grobo kršijo odločbe 7. člena avstrijske državne pogodbe in ogrožajo obstoj Slovencev na Koroskem, ne na- zadržne pa tudi kvartiro ozračje tvor- nica sodelovanja med Avstrijo in Jugoslavijo ter Korosko in Slove- nije.

Na izredni seji mestne konferen- ce Zveze mladine Slovenije v Ljubljani so razpravljali o najnovejših dogodkih na avstrijskem Koroskem. Med drugim so poudarili, da ti dogodki zahtevajo, da se bo bolj odločno zavzelo za pravi- ce Slovencev v Avstriji do upora- be svojega maternega jezika. Pred- sedstvo mestne konference Zveze mladine Slovenije je prepričano, da izraža mnenje mladine v Ljubljani, zato zahteva, da avstrijske oblasti in vse demokratične sile takoj preprečijo nadaljnje uničevanje dvo- jezičnih napisov in grozjenje proti Slovincem v Avstriji. Predsedstvo mestne konference Zveze mladine Slovenije v Ljubljani zahteva tudi dosledno izvajanje sedmega člena avstrijske državne pogodbe.

V Mariboru je bilo popoldne pro- testno zborovanje proti najnovejši šovinistični gonji avstrijskih ekstre- mistov zoper slovensko manjšino na Koroskem, številni študentje in drugi Mariborčani so se po protestnem po- hudu po mestnih ulicah zbrali na Trgu Svobode. Mariborske ulice so že po- no sinoči daljše vtiis nezadovoljnosti Slovencev ob zadnjih dogodkih na Koroskem, saj je bilo po mestu mnogo gesel in letakov. Udeležencem današ- njeja zborovanja je spregovoril pred-

stavniki izvršnega odbora skupnosti študentov mariborskih visokosolskih zavodov Jože Zagožen. Govoril je o zadnjih dogodkih na Koroskem in o nezadovoljstvu Slovencev ob tem. Na- to so prebrali protislovenska pisma, ki so jih naslovili na jugoslovanski zvezni sekretariat za zunanje zadeve, na avstrijsko zvezno in korosko deželno vlado in na avstrijski generalni konzulat v Ljubljani. Udeleženci zborovanja so nato ob petju revolucionar- nih pesmi krenili po mariborskih ulicah.

Številnim protestom ob zadnjih do- godkih na Koroskem so se pridružili tudi predstavniki občinskih zvez kul- turno - prosvetnih organizacij severo- vzhodne Slovenije, ki so se danes zbrali na posvetovanju v Murski So- tobi.

Tudi volilna konferenca celjskih sindikatov je obsodila nasilje nad Slovinci na avstrijskem Koroskem.

DUESSELDORF, 6. — V neki duodski dom počitka pri Duesseldorfu je prišla pisemska poslička iz Malezije. Poslička je bila na- slovljena na dr. Schustermana. Neka ženska je skušala odpreti pismo, toda kaj kmalu je zaslila- šala sumljivo prasketanje. Poklica- la je policijo, ki je našla v pismu eksplozivni naboj.

DOSEŽEN PO DEVETIH MESECIH ZAPLETENIH POGAJANJ

Sporazum med petrolejskimi družbami in lastniki vrelcev

Z novo pogodbo bodo države lastnice petrolejskih ležišč deležne večjega dobička

RIM, 6. — Predstavniki zasebnih petrolejskih družb, ki so večraj po devetih mesecih pogajanj, dosegli sporazum z nekaterimi državami proizvajalkami petroleja Perzijskega zaliva, je danes z velikim za- dovoljstvom komentiral doseženi sporazum. Izjavil je, da predstavlja ta dokument mejnik v zgodovini odnosov med zasebnimi petrolejskimi družbami in proizvajalci črnega zlata.

Predstavniki zasebnih petrolejskih družb so dosegli kompromis več- raj v New Yorku z ministrom za petroleje Saudske Arabije šejikom Zakijem Jamanijem, ki je zastopal tudi nekatere druge drža- ve proizvajalke petroleja. Gre za globalen sporazum, ki ni še ob- javljen v celoti, ker ga zaintere-

sirane stranke niso še podpisale. Sporazum predvideva ločena poga- janja med zasebnimi družbami in državami proizvajalkami za pod- pis dopolnilnih pogodb. Ena izmed glavnih točk sporazuma določa, da bodo države proizvajalke postopo- ma povečale svojo udeležbo pri iz- koriščenju naftnih ležišč in bodo po določenem številu let imele pravo- do 51 odstotkov dohodka.

Zainteresirani trdijo, da je ze- lo pomembna točka novega spora- zuma tista, ki določa načrt za prehod od sedanjega sistema sode- lovanja do novega, ki ga predvide- va sporazum. Načrt so pripravili tako, da v tem času ne bodo dr- žave, ki odkupujejo nafto in njene derivate, imele nobenih nevesče- sti z oskrbovanjem petroleja.

Zasebne petrolejske družbe, ki so dosegle sporazum, so: British Pe- troleum, Compagnie Française des Petroles, Gulf Oil Corporation, Mo- bil Oil Corporation, Participations and Exploration Company Corporation, Royal Dutch - Shell Group, Standard Oil Company of California, Standard Oil Company (New Jersey) in Texaco.

Skoraj istočasno z dosego novega sporazuma med zasebnimi petrolej- skimi družbami in nekaterimi dr- žavami proizvajalkami, je skupina ameriških poslancev predložila kon- gresu dokument, ki preučuje odno- se med ZDA in državami proizva- jalkami petroleja ter posledice mo- rebitega spora. Poslanci pozivajo vlado in kongres, naj ukrepana vse

kar je potrebno, da ne bodo ZDA več tako odvisne od uvoženega pe- troleja. «Prvič v zgodovini — trdijo poslanci v svojem poročilu — sku- pina majhnih, neodvisnih in poten- cialno nestabilnih držav lahko vsi- ljuje svojo voljo tako velikemu šte- vilu bogatih, industrializiranih in vojaško zelo, močnih držav. Države, ki izvažajo petrolej, imajo tako ve- like dohodka, da si bodo v kratkem lahko privoščile prekinitev proda- janja nafte, če ne bodo izdale večjih vsot za socialni in gospodarski na- predek svojega prebivalstva.»

Prekinitev izvažanja nafte bi po- vzročila takojšnjo krizo v Evropi in na Japonskem — ugotavljajo po- slanci v svojem poročilu — kmalu

nato pa bi kriza zajela tudi ZDA, ki uvažajo vedno več nafte.

Pred nekaj dnevi je direktor služ- be za goriva in energijo pri ame- riškem državnem tajnistvu Atkins predlagal ustanovitve posebne me- narodne ustanove, ki naj bi dolo- čala ceno petroleja in «pravico» delila razpoložljivo količino petro- leja med države uvoznice. Ta usta- nova naj bi bila neke vrste kon- zorcij med državami, ki uvažajo in tistimi ki proizvajajo nafto. At- kins je dejal, da bi z ustanovitvijo takega konzorcija zavrla narašča- nje cene petroleja. Izrazil je tudi pre- pričanje, da bodo proizvajalci naf- te v teku tega desetletja zelo ver- jetno za petkrat povečali ceno «črnega zlata».

Avtomobili policije in karabinjerjev pred letališkim poslopljem